

گزارش یک مهدی پورصفا

مصوبه روز دوشنبه مجلس در خصوص محدودیت دوره‌های نمایندگی مجلس شورای اسلامی صرف‌نظر از اینکه می‌تواند از سوی شورای نگهبان رد یا تأیید شود، گمانه‌زنی‌های جدی در محافل سیاسی در خصوص ابعاد مختلف این مصوبه ایجاد کرده است؛ از تلاش تیم فعلی مجلس برای فراهم کردن بهانه‌ای که عدم حضور آنها را در انتخابات بعدی توجیه کند تا تلاش برای جوان‌سازی و فراهم کردن حضور نسل جدیدی از اصلاح‌طلبان که از چسب‌ی پیش‌ طرح آن از سوی برخی محافل داخلی این جبهه به‌اعضای شورای عالی اصلاح‌طلبان ارائه شده است. صرف‌نظر از چنین گمانه‌زنی‌هایی که اغلب مبتنی برای اصلاح‌طلبان ابتدایی است، سؤال اساسی این است که چنین مصوبه‌ای واقعا به صلاح فضای سیاسی کشور است و می‌تواند کمکی به شرایط فعلی مجلس شورای اسلامی کند؟

■ قانون اساسی چه می‌گوید

در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تنها محدودیتی که برای تصدیه مقامات حکومتی تعیین شده است مربوط به محدودیت دو دوره‌ای حضور رئیس‌جمهور در رئیس‌قوه‌مجره است. نگاهی به مذاکرات نمایندگان مجلس خبرگان نشان می‌دهد هدف اصلی نمایندگان از چنین مصوبه‌ای تلاش برای جلوگیری از حاکم شدن یک فکر به صورت مداوم بر سیستم اجرایی کشور بوده تا امکان حضور دیگر سلاطین نیز بر رأس دستگاه اجرایی کشور فراهم شود، البته در وضع شدن این قانون مجلس خبرگان نیم‌نگاهی به تجربه دیگر کشورها از جمله فرانسه نیز باید داشت. با این حال به نظر می‌رسد از آنجا که نمایندگی مجلس شورای اسلامی یا مجلس خبرگان فاقد تأثیرگذاری کلان در سیاست‌های اجرایی کشور بوده نیازی به وضع شدن چنین قانونی برای محدودیت دوره‌های نمایندگی دیده نشده است.

حضور نمایندگان در ادوار ختم‌گام پرسش سؤال نمایندگان نشان می‌دهد برخی از آن نمایندگان گاه توانسته‌اند تا هفت دوره نمایندگی حوزه انتخابیه خود را کسب کنند که از جمله سرشناس ترین آنها احمد ناطق‌نوری نماینده مردم نور در مجلس است که گاه از وی به عنوان پدر مجلس شورای اسلامی یاد می‌کنند.

■ تجربه‌ها سوخت می‌شود

حضور نمایندگان در چندین دوره مجلس شورای اسلامی می‌تواند در وهله اول به افزایش تجربه آنان به خصوص در حوزه قانونگذاری بینجامد. برخی از باسابقه‌ترین دولت‌رمان نظام جمهوری اسلامی نمایندگانی بودند که چندین دوره در مجلس

■ جان‌شین نیروی قدس سپاه گفته که آقای رئیس‌جمهور از غفلتی می‌شود و به آقای ظریف گفته نمی‌شود که به خودشان هم برمی‌گردد.

به گزارش میزان، در فیلمی که اخیرا در شبکه‌های اجتماعی از سردار اسماعیل قانی جان‌شین نیروی قدس سپاه منتشر شده است، وی پیرامون سفر اخیر بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه به تهران و همچنین ناهماهنگی پیش‌آمده در دولت توجیهاتی ارائه می‌دهد.

سردار قانی در این فیلم می‌گوید: نیروی قدس با دولت رفیق است، بله، ما با دولت تفاوت دیدگاه زیاد داریم ولی بالاخره این

گزارش ۲ | زینب شریعتی

روابط سیاسی ایران و هلند با اخراج دیپلمات‌های طرفین به سردی گرا پییده است؛ اخراجی که اول بار هلند آن را رقم زد و با اتهام دست داشتن در یک ترور، دو دیپلمات ایرانی را از خاک کشورش اخراج کرد. در روزهای اخیر هم وزارت خارجه هلند اعلام کرد سفیرش را از ایران فراخوانده است و دلیل این اقدام را اخراج دو دیپلمات هلندی از ایران توسط وزارت خارجه کشورمان عنوان کرد. وزارت خارجه ایران که تا این هنگام در سکوت خبری بود، پس از اعلام رسمی وزارت خارجه هلند، توضیح داد که «پس از بررسی‌های همه‌جانبه در شورای عالی امنیت ملی، دو دیپلمات هلندی به عنوان «عنصر نامطلوب» و در «چارچوب عمل متقابل» از ایران اخراج شدند و در تاریخ‌های ۱۲ و ۱۳ اسفند خاک کشورمان را ترک کردند.» اما چه کسی در هلند به قتل رسیده بود که دولت این کشور سراسیمه شد و با اتهام به دیپلمات‌های ایرانی آغاز تنش سیاسی با ایران را کلید زد؟

هلندی‌ها نگران مرگ یک تروریست

۲۴ اعلام شد که یک ایرانی در شهر لاهه هلند و مقابل منزلش با شلیک گلوله از نزدیک به قتل رسیده است. هویت او علی معتمد اعلام شد، اما شواهد بسیاری می‌گفت که هویت واقعی او «محمدرضا کلاهی صمدی‌زاده» است؛ از اعضای سازمان مجاهدین خلق (منافقین) و متهم اصلی انفجار تروریستی ساختمان حزب جمهوری اسلامی در هفتم تیرماه ۱۳۶۰. او عامل انتقال بمب به دفتر حزب بود و البته دستگیر هم نشد و توانست از طریق گروهک تروریستی منافقین و چند تن از عناصر تروریستی عضو حزب دموکرات کردستان با خروج از مرز ایران به فرانسه برود و سپس با نام مستعار علی معتمد از هلند پناهندگی گرفت و به آنجا رفت. او طی این

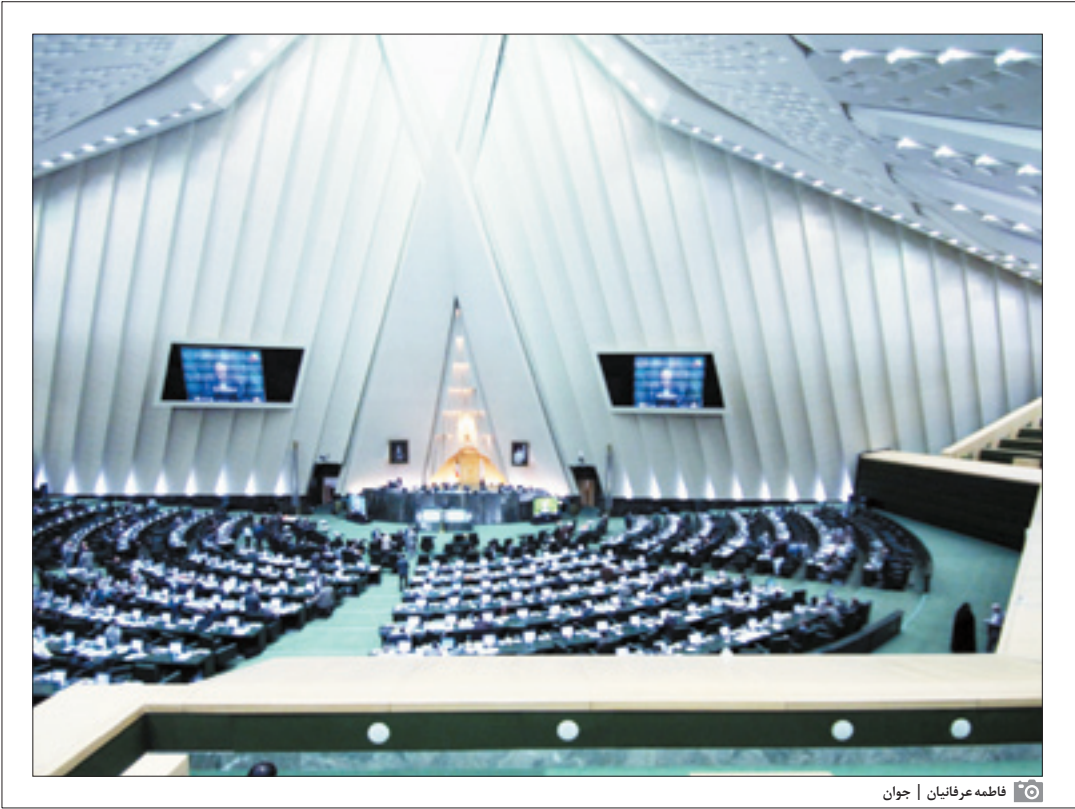
حضور داشته‌اند که شاخص‌ترین آنها حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی و رئیس‌جمهور فعلی حسن روحانی هستند. از سوی دیگر نمایندگان تازه‌وارد گاه در فهم مسائل اجرایی مجلس نیز دچار مشکل هستند، به عنوان مثال در دوره دهم مجلس شورای اسلامی ماجرا به اندازه‌ای وخیم شد که رئیس مجلس شورای اسلامی خواستار برگزاری یک کلاس برای تبیین مسائل مربوط به آیین‌نامه به نمایندگان جوان شد. استفاده فاطمه حسینی از تریبون مجلس در هنگام پرسش سؤال نمایندگان از واعظی (وزیر وقت ارتباطات) برای پاسخ به برخی اتهامات علیه خانواده‌وی که با انتقاد گسترده حتی در بین اصلاح‌طلبان روبه رو شد نشانه‌ای از همین عدم تسلط بود.

با این حال در کنار انباشت تجربه در کسانی که در چندین دوره مجلس شورای اسلامی به نمایندگی می‌رسند، این حضور مداوم می‌تواند آسیب‌های خاص خود را نیز به همراه داشته باشد. **■ آسیب‌های نمایندگی مادام‌العمر** مهم‌ترین آسیب ادامه یافتن حضور نمایندگان در چندین دوره فراهم آمدن زمینه اتصال این افراد به باندهای قدرت و ثروت است. واقعیت این است که

سرویس سیاسی، ۸۸۴۹۸۴۳۶

نگاهی به مصوبه جنجالی این روزهای مجلس

معایب و محاسن محدودیت دوره نمایندگی مجلس

فاطمه عرفانیان | اوج

نمایندگان به دلیل دسترسی‌های گسترده خود به مقامات دولتی و آرای سرنوشت‌ساز در بزنگاه‌هایی همچون رأی اعتماد در معرض فسادهای گسترده قرار دارند.

تلاش برای خریدن آرای نمایندگان با پول تنها شورای اسلامی ماجرا به اندازه‌ای وخیم شد که رئیس مجلس شورای اسلامی خواستار برگزاری یک کلاس برای تبیین مسائل مربوط به آیین‌نامه به نمایندگان جوان شد. استفاده فاطمه حسینی از تریبون مجلس در هنگام پرسش سؤال نمایندگان از واعظی (وزیر وقت ارتباطات) برای پاسخ به برخی اتهامات علیه خانواده‌وی که با انتقاد گسترده حتی در بین اصلاح‌طلبان روبه رو شد نشانه‌ای از همین عدم تسلط بود.

با این حال در کنار انباشت تجربه در کسانی که در چندین دوره مجلس شورای اسلامی به نمایندگی می‌رسند، این حضور مداوم می‌تواند آسیب‌های خاص خود را نیز به همراه داشته باشد. **■ آسیب‌های نمایندگی مادام‌العمر** مهم‌ترین آسیب ادامه یافتن حضور نمایندگان در چندین دوره فراهم آمدن زمینه اتصال این افراد به باندهای قدرت و ثروت است. واقعیت این است که

۷۰۰هزار نفر است.

... در سطوح خرد و کوچک اجتماعی معنی واقعی می‌دهد. در فضای کلان، دموکراسی با پوپولیسم آمیخته می‌شود و نماینده مجلس یا شورای شهر ظاهراً در مقابل انبوه میلیونوی انتخاب‌کنندگان مسئول است در حالی که امکان واقعی برای پیوند و ارتباط مستقیم میان او و انتخاب‌کنندگان وجود ندارد.

حالا به نظر می‌رسد که نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای کاهش آسیب‌های تمرکز بیش از اندازه، قدرت در نظام پارلمانی استان به محدود کردن دوره‌های نمایندگی روی آورده‌اند. این راهکار عملاً با توجه به شرایطی که استانی کردن انتخابات ایجاد می‌کند، بی‌فایده است. باندهای قدرت و ثروت در هر استان می‌توانند با معرفی چهره‌های جدید به راحتی این قانون را دور بزنند در حالی که همچنان تسلط آنان بر شرایط فعلی حفظ می‌شود، البته دفعه‌فوق تنها منحصر به ایران نیست و به عنوان مثال در امریکا نیز جنبش مشابهی برای محدود کردن تعداد دوره‌های نمایندگی ایجاد شده است.

ناگفته‌های سفر اخیر «بشار اسد» به تهران به روایت جان‌شین نیروی قدس سپاه

رئیس‌جمهور از سفر بشار اسد به تهران مطلع بود

جان‌شین نیروی قدس همچنین می‌گوید: دشمن از همه این مسائل می‌خواهد چیزی برای خودش درست کند. فضولی این مسائل به امریکا و اسرائیل چه ربطی دارد؟ ما دو رفیق و برادر هستیم و اصلا بر فرضی که با هم دعوی‌مان شده باشد که نشده، به آنها چه ربطی دارد؟

پیش از این بهرام قاسمی سخنگوی وزارت خارجه تلویحاً اعلام کرد که محمدرضا ظریف وزیر خارجه تا پایان سفر رئیس‌جمهور سوریه به ایران از انجام آن بی‌اطلاع بوده است. او در پاسخ به سؤال

روزنامه جوان | شماره ۵۶۰۸

■ نگاهی به تجربه‌های مشابه در دنیا
موضوع اعمال محدودیت بر دوره‌های حضور در مجالس سنا و نمایندگان امریکا برای نخستین بار در اوایل دهه ۱۹۹۰ مطرح و حتی در هشت ایالت (از مجموع ۲۴ ایالتی که درخواست چنین محدودیتی را داشتند) نیز رای‌گیری انجام شد. دیوان عالی ایالات متحده اما در سال ۱۹۹۵ اعلام کرد که ایالت‌ها اجازه اعمال محدودیت بر نمایندگان فدرال یا سناتورهای خود را ندارند، با این حال با گذشت نزدیک به ۲۰ سال از مطرح شدن چنین طرحی بار دیگر اعمال محدودیت بر دوره‌های نمایندگی مطرح شده است.

دولت ترامپ پس از پیروزی در انتخابات و به دست رفتن زمام ریاست‌جمهوری امریکا هم در توثیق‌هایی حمایت خود از محدود شدن دوره زمانی حضور در مجالس نمایندگان و سنرا را اعلام کرد. او در توثیقی به تاریخ ۳۰ مارس ۲۰۱۸ نوشت: اخیراً دیدار فوق‌العاده‌ای با گروهی از قانونگذاران جدید در حزب داشتیم که قویا حامی محدودیت دوره عضویت در کنگره بودند. من حمایت کامل خود را تأیید اقدامات آنها را اعلام کردم.

موفقان این طرح اما معتقد هستند محدودیت زمانی در عضویت در کنگره، مکانیسمی برای بهبود اثربخشی این نهاد و در حوزه گسترده‌تری خود دولت است. همچنین این طرح می‌تواند باعث شود که نمایندگان کنگره زمان کمتری را به ثروت‌اندوزی گذرانده و بیشتر به سیاستگذاری بپردازند، البته درست است که شاید در بی این روش، آنها تصمیمات ضروری اما ناخوشایند به مذاق عمومیی اتخاذ کنند اما از نفوذ فسادانگیز برخی منافع خاص (که ثمره غیر قابل اجتناب حضور طولانی در قدرت است) اجتناب کرده و دیگر ترسلی از انتقام‌جویی‌ها پای صندوق رأی نخواهند داشت.

■ راهی برای گریز از شورای نگهبان

در ایران نیز بعید به نظر می‌رسد شورای نگهبان نیز بار چنین طرحی برود و به‌سه احتمال زیاد این تجربه به هر حال طرح استانی شدن انتخابات لغو خواهد شد.

با این حال نمی‌توان این راهکار را در نظر گرفت که نمایندگان مجلس در صورت جدی بودن در خصوص اهداف خود برای محدود کردن طرح دوره‌های نمایندگی این تبصره را در لایحه پیشنهادی دولت وارد کنند.

چنین مسئله‌ای سبب می‌شود که این تبصره بدون اینکه قربانی بحث ناهض استانی کردن انتخابات شود، به تصویب برسد. اتفاقات بعدی نشان خواهد داد که تا چه حد مجلس در به کرسی نشاندن این مصوبه خود فارغ از بحث استانی شدن انتخابات مجلس مصر است.

برخی خبرنگاران در خصوص برداشت نادرستی که از پاسخ وی در نشست خبری با رسانه‌های داخلی و خارجی در مورد سفر بشار اسد به تهران ایجاد شده است، گفت: «منظور اینجانب از این جمله که «تا‌هنایی که باید در جریان سفر قرار می‌گرفتند، در جریان سفر بودند و برنامه خود را هم به‌خوبی انجام دادند.» در واقع اشاره به واقعیتی تلخ در این ماجرا بود که تعداد محدودی به‌جز وزیر امور خارجه می‌توانستند از آن اطلاع داشته باشند و وزارت امور خارجه در هیچ سطحی از آن اطلاع نداشت و این بی‌اطلاهی تا پایان سفر حفظ شد.» در حالی که حسن روحانی، رئیس‌جمهور از سفر شرافضا اسد به تهران مطلع بوده، چرا وزیر خارجه را مطلع نمی‌کند؟ سؤال دیگر اینست که چرا استغای ناهنگام ظریف را باز کنند.

درون گروهی به قتل می‌رسد، دولت هلند بهانه پیدا می‌کند تا بخشی از پروژه ایران‌هراسی را پیش ببرد و با اتهامات واهی و بی‌سند به دیپلمات‌های ایرانی، سه سال پس از قتل کلاهی، دو دیپلمات ایرانی را از هلند اخراج می‌کند. گرچه ۱۰ بهمن ۱۳۹۷ دادستان عمومی هلند در جریان دادگاه متهمان درجه اول قتل علی معتمد گفت که هنوز شواهدی بر دست داشتن حکومت ایران در ترور معتمد کلاهی پیدا نشده است، اما سازمان اطلاعات و امنیت هلند دوستی دارد دولت ایران را متهم قتل این تروریست بداند تا اینکه نوه دامان کشور خود را از اتهام پذیرایی از یک تروریست پاک کند.

■ هلند میزبان تروریست‌های الاحوازی به حساب می‌شود

کلاهی تنها تروریستی نیست که هلند میزبان و پذیرایی از او را عهده‌دار بود. هلند در این سال‌ها برای اسرکردگان گروهک تروریستی و تجزه‌طلب الاحوازی نیز محلی امن محسوب می‌شد. یکی از اقدامات گروهک تروریستی الاحوازی به‌حمله تروریستی به مراسم رژه نیروهای مسلح و تماشایچان مردمی رژه در ۳۱ شهریور ۹۷ و شهادت ۲۵ شهروند ایرانی است اما اروپا نه تنها محل استقرار شبکه تلویزیونی است که در آن تروریست‌ها مسئولیت به خاک و خون کشیدن رژه راه‌آهن را بر عهده گرفتند و از آن دفاع کردند، بلکه خاک اروپا پناهگاه خود تروریست‌ها هم است.

احمد نیسی یکی از سرکردگان این گروهک، سال‌ها ساکن کشور هلند بود و در پناه دستگاه جاسوسی و اطلاعاتی این کشور روزگار می‌گذراند. این تروریست شناسنامه‌دار آبان ۹۷ در نتیجه یک تصفیه گروهی در دهه‌های بالایی گروهک الاحوازی کشته شد، نکت قابل تأمل آنکه، دولت هلند در قضیه قتل این تروریست هم به جای پاسخ‌گویی به پیرامون دلایل پناه دادن به سرکرده یک گروهک تروریستی، با هماهنگی کاتلیک‌نخ نمای فرار به جلو، دیپلمات‌های ایرانی را متهم کرد.

دنیای مجازی

■ غیبت اکثریت فراکسیون امید در دیدار با یکی از سران فتنه
محمد ایمانی تحلیلگر مسائل سیاسی در کانال تلگرامی خود نوشت: بنا بر ادعای گردانندگان فراکسیون امید، این فراکسیون بیش از ۱۲۰ عضو دارد اما در تصاویر ملاقات با یکی از سران فتنه، حدود ۴۰ نفر حضور دارند. چسرا؟ علت اینکه قریب ۹۰–۸۰ نفر و از جمله پژشکیان حاضر نشده‌اند به دیدار خاتمی بروند چیست؟

علت اینکه خبری از اظهارات طرفین منتشر نشد، چیست؟ حرفی برای گفتن نداشته‌اند؟ حرف‌های ردّ و بدل شده، توأم با تلخی و گلابیه و اعتراض به یکدیگر بوده و حلقه اطراف خاتمی، دارند خبر را تنظیم مجدد و شیرین‌سازی می‌کنند؟ مفهوم انتشار تصاویر صامت و بدون صوت و خبر چیست؟ آیا به دوره سینما و تصویر صامت برگشته‌اند؟

موضع عارف که سال ۹۲، حدود ۸درصد رأی داشت و با فشار همین خاتمی، مجبور شد با دلخوری، به نفع روحانی کناره‌گیری کند، چیست؟ او مصداق آش نخورده و دهان سوخته است یا مصداق از اینجا رانده و از آنجا مانده، عارف فحش برخی سوءمدیریت‌های منتهی به گرانی و فشار اقتصادی به مردم را می‌خورد که بیشتر، روحانی و خاتمی بانیش بوده‌اند، هر چند خود وی نیز به عنوان نماینده مجلس و رئیس فراکسیون، بی‌تقصیر نبوده است.

■ پاسخ احتمالی جهانگیری به سوآلات مردم

یکی از کاربران توئیتر با نام فامیل دور در صفحه خود نوشت: «کم سواد، بی‌قانون، بی‌دین، حسود، افراطی، کاسب تحریم، بی‌شناسنامه، جیب‌بر، دنیا ندیده، بیکار، متهم، تخریب‌گر، برو به جهنم، منتقد فاسد، ترسو، لزان، بزدل، عصر حجری، هوچی باز، تازه انقلابی شده، کودک، لیوفروش، راننده تاکسی و… اینا جواب‌هایی است که جهانگیری می‌تونه ظرف پنج دقیقه به منتقدین بده.»

■ ۵سال فرصت کار برای مردم را داشتید

یکی از کاربران توئیتر با نام احمدی نسبت به اظهارات عجیب اسحاق جهانگیری واکنش نشان داد و نوشت: «آقای جهانگیری متاسفم برای شما که پنج سال فرصت کار برای مردم داشته‌اید و ساخته‌اید و می‌گویید ظرف پنج دقیقه می‌تونید توضیح بدهید، توضیح چه چیزی را می‌خواهید بدهید، توضیح بدیختی، بیکاری، فقر، بی‌پولی، بی‌خانم‌ی، بی‌باشیتی و هزاران درد مردم… بدآ به حال کسی که خود را به خواب زده باشد.»

■ بصیر باشیم و بیراهه نرویم

یکی از کاربران توئیتر با نام هشتک سایربر در صفحه خود نوشت: «شهیدار رفتن در حالی که نگاهشون به امروز ماست، رفتن در حالی که همه چیز رو به ما سپردند؛ انقلاب را. امام امت را. راه را. بصیر باشیم و بیراهه نرویم.»

■ پاسخ دندان‌شکن به چرایی حضور ایران در سوریه

کاربری به نام فرزند سلیمان نیز نوشت: بیش از یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تن مجوز برداشت از معادن سفید سوریه به ایران داده شده، در برنامه چوب‌خشک طبقه‌افق مطرح شد، حالا به عده خان‌عی یگن ما تو سوریه چی کار کردیم، اگر سالی ۱۰ میلیون تن برداشت کنیم ۱۲۰ سال طول می‌کشد.

■ امریکا چه زمانی به ایران حمله می‌کند؟

سیدر ارضیه حسینی نیز نوشت: خبرنگار العربی پرسید آیا امکان حمله نظامی امریکا به ایران هست؟ «تینا آل» جواب داد: من ۲۹سال عضو ارتش امریکا و مدتی هم دیپلمات بودم. ژنرال‌های ما دقیق میدونن نیروی نظامی ایران چندقر قویه. لفاظی سیاستمدارها اهمیتی نداره، امریکا هیچ وقت به به کشور قوی حمله نمی‌کنه.

گزارش خبر

نماینده مردم آبادان:

کدام کشور در شرایط تحریم

۳میلیارد دلار گوشی اپل می‌خرد؟!

نماینده مردم آبادان در مجلس شورای اسلامی گفت: بی‌زاری که دولت در رابطه با ارز‌های خارجی به راه انداخت یک بازی تفرخنا شده است و شرایطی که بر اثر گرانی ارز‌های خارجی برای مردم ما پیش‌آمده، دور از شأن یک نظام اسلامی و مردمی و دور از شأن ملت ایران بود. غلامرضا شرفی در گفت‌وگو با فارس، با اشاره به مشکلات معیشتی مردم گفت: دولت یک بازی تخمنا شده‌ای را در رابطه با ارز در کشور به راه انداخت که این نحو عملکرد در کشورهایی که در مسیر ترقی گام نهاده‌اند محلی از اعراب ندارد و این باعث شد تا کشور ۴-۳ ماه شرایطی را تجربه کند که به دور از شأن یک نظام مردمی و نظام اسلامی به معنای واقعی آن است و در این چهار ماه رفتاری دور از شأن مردم با آنها صورت گرفت. او افزود: چرا دلا، به ۱۹ هزار تومان رسید؟ چه دلیلی داشت؟ مشکلی ندارد اگر کالاهای لوکس با دلار ۸هزار تومانی یا ۱۰هزار تومانی عرضه شود، اما چرا باید کالاهای ضروری مردم با ساز گران در کشور توزیع شود. امروز با حقوق ۲۵میلیون تومانی نمی‌توان از عهده خورد و خوراک یک خانواده سه نفره برآمد و اینها منهای هزینه سفر، درمان و پوشاک و تحصیل است. نماینده مردم آبادان در مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: شاید ما در شرایط تحریم به بعضی از مولفه‌های اقتصاد دست پیدا نکنیم، اما می‌توانستیم شرایط معیشت مردم را با اقتصاد مقاومتی به مقام معظم رهبری تأکید داشتند، در شرایط بهتری داشته باشیم. کدام کشور است که در شرایط تحریم ۳میلیارد دلار گوشی اپل بخرد. این سیاست‌های زوررقی مال ما نیست.

شرایط کشور مطابق رفتارندوم نیست

عضو کمیسیون امور داخلی کشور در مجلس گفت: شرایط و زمان کنونی برای برگزاری رفراندوم با هم تطبیق پیدا نمی‌کند لذا مردم می‌توانند مشارکت مردم نه با همه پرسنی بلکه به شیوه‌های مختلف باید مورد توجه قرار گیرد. قاسم میرزایی نیکو در گفت‌وگو با خانه ملت، با اشاره به فقر موضوع رفتارندوم برای موضوعات مختلف در مدت اخیر، گفت: راهکار برخی موضوعات مشارکت مردمی را می‌تولید اما شرایط، زمان و مکان کنونی برای برگزاری رفتارندوم با هم تطبیق پیدا نمی‌کند. برخی معتقدند که موضوعاتی چون لایح چهار گانه را باید به رفتارندوم گذاشت و در مقابل عده‌ای ادعان دارند که تصمیم‌گیری درباره این موضوعات فنی را نمی‌توان به مردم واگذار کرد.

میرزایی نیکو معتقد است: وضعیت کشور ممکن است در سال آتی سخت‌تر شود لذا مردم می‌توانند انتخاب کنند و بپذیرند که در چه شرایطی می‌خواهند زندگی کنند، طبق قانون هم همه پرسی تنها برای موضوعاتی مانند انتخابات ریاست‌جمهوری و سایرین نیست، اما با همه حقی که برای مردم قابل تصمیم‌بپذیریم که برگزاری رفتارندوم در شرایط کنونی امکان ندارد. مشارکت مردم نه با همه پرسنی بلکه به شیوه‌های مختلف باید مورد توجه قرار گیرد، با وجود اینکه رفتارندوم راهکار قانونی خوبی است اما شرایط کنونی کشور ایجاب نمی‌کند که در موضوعات مختلف به برگزاری همه‌پرسی روی آوریم.